

הבו לנו „תחמושת“!

רס"ר ד. רוטנברג

וגושי בוך על גבי הטבעת המובילה ובתוך בית המרעום, פגמים חמורים עוד יותר הם: קליע חופשי בתוך התרמיל, תרמיל מעוך, פצצות מרגמה ללא תוספות וכדו'. שוב אין איש נותן לבו לכך. „אם הקליע נופל או שמים אותו בצד“, „קמט כזה עוד לא מפריע, הפגז בכ"ז יכנס לתוך הקנה“, הערות כגון אלה אתה יכול לשמוע פה ושם, ומה יכולות להיות ה" תוצאות מיחס זה — ידוע ודאי לכולנו.

ממה נובעים הפגמים האלה שצינינו? חלק מהם שייד לאותו סוג שקוראים לו „בלאי מוצדק“, הבא בעקבות החזקת התחמושת בתוך רכב-קרב-משוריין; אך אין ספק שחלק נובע מטיפול בלתי זהיר, מזריקת כדור אחד על השני וכדו'. האם אפשר למנוע אותם? אפשר ואפשר. וזאת ע"י הדרכת החיילים בטיפול זהיר בתחמושת והקפדת המפקדים על כך בשעת פעולה. הסיסמה כאן צריכה להיות: „התחמושת משולה לתינוק — טפל בה ב" עדינות“.

לתוצאות חמורות מאוד יכול להביא ערבוב סוגי התחמושת (תחמושת חיה, תחמושת אימו-נים וסרק וכדו'). בתוך המחסן נתקלתי פעם בקופסאות המכילות גפצים, מאיצים, תחמושת

כל תמרון מלמד ומצביע על שגיאות אשר לרוב באות על תיקונן לאחר שלב סיכום ה" לקחים. רק נושא אחד נשאר, משום מה, מוזנח תמיד: הטיפול בתחמושת. בעבודתי ביחידות רבות נתקלתי בבעיה זו ולדעתי יש למצוא לה פתרון מהיר.

אין כונתי לעמוד על טיב המחסנים ומקומם אלא על הגורם האנושי והארגוני בלבד. עדיין לא למדנו לקח ואנו מפקירים את התחמושת בידי חיילים שהם בלתי מאומנים בשטח זה ולפעמים גם מחוסרי אחריות. לעתים קרובות אנו נפגשים במחסנאי תחמושת הממלא את תפקידו במסירות ומבצע את ההוראות שניתנו לו. אך אין זה מספיק. אין הוא יודע מדוע עליו לעשות כך. „מסרו לי כי כך צריך לטפל“ — אלה הן המילים בהן הוא מנסה לחפות על אי-בקיאותו בנושא זה.

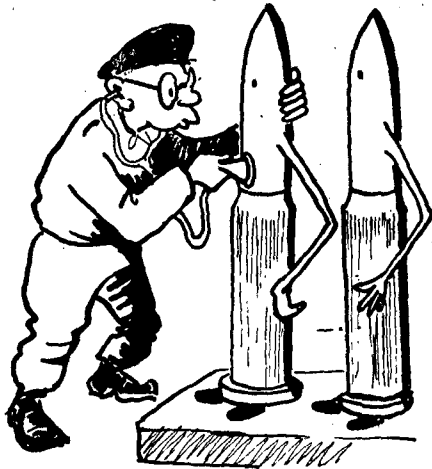
התוצאות השליליות הגובעות מחוסר-ידעיה זה, אינן מאחרות לבוא. כל אימת שהיחידה מבצעת תזוזה קטנה, הקשורה בהוצאת תחמושת ממחסניה, נגרמים לתחמושת זו נזקים חמורים, אשר רק עינו המנוסה של בוחן התחמושת מסוגלת לקבוע את אופים וחומרתם.

מה הם הנזקים האופייניים המתגלים בתחמו-שת בזמן החזרתה מאימונים? האם אפשר למנוע אותם? מהו הטיפול הדרוש? אלה הן השאלות העומדות לפנינו.

הדבר הראשון היא שכבת האבק המכסה את הכדורים והפגזים. מובן שאי-אפשר למנוע זאת, אך — אפשר לנגב את התחמושת לפני החזרתה לתוך הארזיה! לדאבוני הרב אין עו-שים זאת כמעט בכלל, משום שהאחראי אינו יודע מה מידת הנזק הנגרם ע"י תחמושת מלוכלכת.

התחמושת מוחזרת לתוך זבילים, מנשאים וארגזים עם שכבת אבק ולפעמים גם עם גרזי-

זעירה ו... חזיונים. אז פקעה סבלנותי וגערתני באיש האחראי. "אני אסדר הכל", השיב. "מתין?" שאלתי, "האם רק לאחר שיקרה אסון? האם לא יהיה מאוחר מדי?"

הבה ונראה איך מבוצעת החזרת התחמושת אשר היא בעיקר גורמת לתקלה אחרונה זו. היחידה החוזרת מהאימונים, מרכזת את עודפי התחמושת ע"י המחסנים. כעבור זמן קצר יחסית (המפקד דואג שהתחמושת לא תישאר תחת כיפת השמים אפילו בקיץ!), מתחילה עבודת ההחסנה. לצורך זה מקציבים כמה חיילים, לרוב — טירונים, וממנים עליהם טר"ש או רב"ט כאחראי. אם אתה שואל אחראי כזה מה הוא מבין בתחמושת, הוא עונה בדרך כלל: "אני איש צות", או "אני עוזר לפעמים לנשק". זהו מצב דברים מאוד מעציב. כולם מעונינים לגמור את העבודה בהקדם והיא מבוצעת ברשלנות. אם נוסף לזה עוד חוסר ידע מקצועי, נקבל תמונה עגומה מאד.

האם אפשר למנוע זאת? כן, בהחלט! אין להכניס את התחמושת המוחזרת חיד לתוך המחסן. יש לסדר אותה על משטחים ולכסותה בכרזנט עד לחיון.

מי יעשה את המיון? ה"תחמושתן". על פי רוב, או אפילו בדרך כלל, חסרה ל"תחמושתן" זה הכשרה מקצועית, ואכן חייבים אנו להקנות לו אותה.

איך לעשות זאת? כמובן שבעזרת קורס. מה צריכים ללמד בקורס כזה? היכר תחמושת (כולל סימון, החסנה והובלה), תקלות אפשריות. כמו כן על החניכים לעבוד עבודה מעשית במשך שבוע ימים בבסיס אחסנה של תחמושת ולסייר באחד ממחסני החרום. אין לפסוח על הצגת סרטים מקצועיים (Be ammunition minded", "It was an ammunition depot" כמובן בתרגום עברי). את הסרטים האלה אפשר להקרין ביחידות גם בשביל כל החיילים; הם לא נועדו לאנשי-מקצוע בלבד.

איך ייבחרו המועמדים לקורס? ישנן שתי אפשרויות: האחת — עם גיוסו של החייל וקביעת שיוכו החילי, והשניה — ע"י היחידות

עצמן. אני מצדד באפשרות השניה: כי אז יישלחו חיילים שנבחרו ע"י היחידה במגמה למלא את התפקיד האחראי של "תחמושתן" לאחר שובם מהקורס. כמובן שעל היחידה להכשיר בעוד מועד חייל נוסף לקראת שחרורו של ממלא התפקיד הזה, כדי שלא תשאר ב"משך תקופה ממושכת בלי שרותיו של איש מקצוע.

הכשרת "תחמושתן" היא השקעה קטנה אך כדאית, כי היא תביא לידי מניעת נזקים.

תכנית הקורס המוצע

שעות		
1	מבוא לשיעורי תחמושת	1.
2	תחמושת זעירה	2.
3	תחמושת תותחים	3.
2	תחמושת למרגמות	4.
2	רימונים ומטולים	5.
2	מרעומים	6.
2	מוקשים וחומרי הבלה	7.
2	חומרי נפץ	8.
3	סימון תחמושת	9.
3	החסנה והובלת תחמושת	10.
2	תקלות ופגמים	11.
2	סרטים	12.
	עבודה מעשית	13.
40	בבסיס אחסנה	
6	סיור ביחידת מחסני חרום	14.
72 שעות	סה"כ	